

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЖУРНАЛІСТИКИ

УДК 655.3.066.12(430)«1945/1950»

DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.4-4/29>

Козак С. Б.

Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України

ЧАСОПИС «УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ»: ПЕРШИЙ ПЕРІОД ІСНУВАННЯ (НІМЕЧЧИНА, 1945–1950 РР.)

Часопис «Українські вісті» (далі – «УВ»), який виходив у Німеччині й США впродовж 55 років, був і досі залишається одним із найважливіших джерел у вивченні проблематики української політичної еміграції після Другої світової війни. Отож увага до нього в контексті історико-культурної спадщини, яку створили українці в повоєнній Західній Європі, закономірна. Мета дослідження – крізь призму публікацій у газеті «УВ» з'ясувати її основні тематичні напрями, тобто її зміст протягом 1945–1950 рр., імена найактивніших авторів і головних редакторів, адреси редакції, а також значення видання для українського еміграційного суспільства. Основним методом досягнення мети став аналіз матеріалів у часописі «УВ» (їх хронологічні межі такі: перше число – за 19 листопада 1945 р., останнє – за 28 грудня 1950 р.). Отже, на підставі створеного автором бібліографічного (хронологічного й систематичного) покажчика публікацій видання за вказаний період проаналізовано значний масив матеріалів, визначено їх тематично-жанрове спрямування. Вдалося встановити, що вже перші 465 чисел, які побачили світ з 1945-го по 1950 рр., стали важливими сторінками не лише історії української преси, а й історії української еміграції, її впертої й багатогранної діяльності, спрямованої на боротьбу за національне буття нашого народу, на збереження й утвердження його історичної пам'яті, культури, мови, на оборону його доброго імені у світі. Здобуто новий цінний фактаж з історії видання в його перший період існування, про численні події еміграційного життя, зокрема перебування українців у таборах для переміщених осіб у Німеччині й Австрії. Дослідження невідомих дотепер фактів і подій, відомості про які знаходимо на шпальтах газети, сприяє відтворенню цілісної картини буття українців у Західній Європі після Другої світової війни, а також об'єктивному вивченню творчості й політичної діяльності багатьох знаних постатей української еміграції, підтверджує унікальність еміграційного часопису «УВ» як цінного джерела для вивчення історичної, політичної й культурної спадщини української еміграції повоєнного періоду.

Ключові слова: часопис, «Українські вісті», Ді-Пі (переміщені особи), еміграція, Німеччина, українська преса.

Постановка проблеми. Увага до змісту часопису «УВ» в контексті дослідження історико-культурної спадщини українців повоєнних років у Німеччині й Австрії закономірна, адже саме це видання було й залишається одним із найважливіших серед небагатьох відомих сьогодні джерел до вивчення проблематики преси української політичної еміграції після Другої світової війни. Особливість газети (перше число «УВ» побачило світ 19 листопада 1945 р.) полягає в тому, що, з одного боку, вона сама є «явищем еміграції», оскільки заснована одразу ж після закінчення війни в таборі для переміщених осіб (Новий Ульм, Баварія) [1], а з іншого – з першого ж дня виходу у світ вона стала літописцем буття й чину укра-

їнських політичних емігрантів. Отож матеріали цього часопису навіть у перші п'ять років його існування – це історія «подій і фактів», написана її безпосередніми учасниками, авторами «УВ». Цим суттєвим чинником насамперед і викликана актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щодо історіографії питання, то варто зауважити, що тема періодичних видань української еміграції, зокрібно доби «таборової України» (далі – Ді-Пі), а саме на цей період припадають перші п'ять років існування часопису з його багатоаспектною проблематикою, дедалі більше зацікавлює українських науковців (наприклад, дослідження М. Присяжного) [2]. Своєрідним мотивом

такого інтересу стають праці закордонних авторів (А. Животко, С. Наріжний, В. Маруняк, А. Курдидик, І. Стебельський) і книжки спогадів про період переміщених осіб, зокрема Уласа Самчука [3]. Найгрунтовнішим донині залишається дослідження Н. Сидоренко, яка в контексті ширшої теми про таборів пресу пише й про «УВ» [4]. Однак окремої цілісної розвідки щодо тематики й історії цієї газети, зокрема першого періоду її виходу у світ, немає. Частково проблематику часопису цієї доби розглянуто в статті, яка належить авторів дослідження [5].

Постановка завдання. Мета цього дослідження – кризь призму публікацій у газеті «УВ» з'ясувати її основні тематичні напрями, тобто її зміст упродовж 1945–1950 рр., імена найактивніших авторів і головних редакторів, адреси редакції, а також значення часопису для українського еміграційного суспільства.

Основним методом досягнення мети став аналіз матеріалів у газеті «УВ» (їх хронологічні межі такі: перше число – за 19 листопада 1945 р., останнє – за 28 грудня 1950 р.). Завдяки історичному методу ми отримали можливість вивчати об'єкти в хронологічній послідовності. Отже, на підставі створеного нами бібліографічного (хронологічного й систематичного) покажчика публікацій за 1945–1950 рр. опрацьовано значний масив матеріалів, з'ясовано їх тематично-жанрове наповнення. Для теоретичної оцінки значення спадщини видання використано метод узагальнення.

Виклад основного матеріалу. Варто уточнити, що від самого початку «УВ» були газетою Спільки українських письменників і журналістів у Новому Ульмі, а згодом Видавничої спілки «Українські вісті» [6]. Уже в той повоєнний, не позбавлений багатьох труднощів період свого існування часопис з'являвся у світ регулярно, нарощуючи (змінюючи) періодичність виходу з одного разу на тиждень до двох і навіть трьох. Усього впродовж перших п'яти років від часу заснування газети, які ми розглядаємо в статті, вийшло 465 чисел [7], а матеріали цього періоду, опубліковані на їх шпальтах, стали об'єктом дослідження.

З-поміж тем, джерелом до вивчення яких є часопис «УВ», одними з найважливіших є саме ті, що були оприявлені в перший період його існування. Зокрема, нам вдалося з'ясувати, що впродовж 1945–1950 рр. видання віддавало перевагу висвітленню такої проблематики: життя українців у різних країнах світу (689 дописів), українська мова і наука (135), освіта і шкільництво (136), церковне життя (251), видавнича діяльність (173),

перебування українців у таборах Ді-Пі (1576), партійно-політичне буття української еміграції (492), історія українського визвольного руху (175), молодіжний рух у діаспорі (65), постаті (190), література і мистецтво (2023) та інші теми.

Як бачимо, однією з найбільш висвітлюваних стала тема перебування українців у таборах для переміщених осіб у Західній Німеччині й Австрії (1576 матеріалів), окупованих із 1945 р. американськими, британськими й французькими військами. Ідеться про ті публікації часопису, що розповідають про систему таборів Ді-Пі (з англійської Displaced Persons, скорочено D.P., а в трансліті Ді-Пі) – зосередження сотень тисяч біженців-українців, власне, політичних емігрантів, які після Другої світової війни змушені були залишити рідну землю й опинилися на чужині [8].

Зміст таких дописів засвідчує, що діяльність української політичної еміграції, головною ідеєю існування якої була вільна й незалежна Україна, відзначалася проведенням величезної кількості заходів, присвячених славним сторінкам української історії (Зимовому походу, бою під Крутами, подіям доби УНР). Майже в кожному числі «УВ» знаходимо матеріали щодо вшанування видатних історичних постатей, які присвятили своє життя українській ідеї (Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко, Пилип Орлик, Симон Петлюра, Євген Коновалець). Ось, наприклад, низка важливих подій, відомості про які зберігають пожовклі шпальти часопису «УВ»: освячення пам'ятника в Німеччині – українцям, жертвам війни (25 липня 1946 р.), до 30-річчя проголошення УНР (23 січня 1949 р.), ушанування роковин Зимового походу (15 січня 1950 р.), панахиди на могилах українців у Європі (26 травня 1949 р.), нарада до 75-річчя Наукового товариства ім. Т. Шевченка (30 червня 1949 р.), з'їзд представників українських видавництв (29 вересня 1948 р.), українське мистецьке об'єднання, створене в Парижі (30 червня 1949 р.), наукові конференції відродженої на чужині УВАН (18 липня 1948 р.), з'їзд наукових працівників на еміграції (1 травня 1949 р.) та багато інших. До слова, обидва ці чинники – і кількість таких матеріалів, і їх національне спрямування – відіграли суттєву роль у консолідації українців, які, потрапивши на «планету Ді-Пі» у вирі Другої світової війни за різних обставин і з різних куточків України, були спочатку доволі розрізненими

Водночас із матеріалів часопису можна дізнатися й про той важкий моральний стан, у якому перебували українці на чужині, спричинений невизначеністю їхнього правового статусу,

необлаштованістю побуту й насамперед тиском советських репатріаційних комісій, котрі намагалися будь-що насильницьки повернути українців, які опинилися в Європі, до Радянського Союзу, а отже, до концтаборів. Наприклад, у дописі «Могили жертв репатріації» йдеться про цвинтар біля табору в Мюнстері, на якому поховано «79 жертв репатріації 1945 р., тих, що заподіяли собі смерть, коли їх силою хотіли забрати червоні напасники... Майже на кожному хресті над могилами майорить тризуб» [10]. До слова, газета «УВ» була й залишається одним із небагатьох відомих нам сьогодні джерел щодо вивчення проблеми опору української політичної еміграції тискові радянських репатріаційних комісій. Поряд із цією важливою проблемою в існуванні українців на «планеті Ді-Пі» часопис систематично наголошує й на низці інших, а саме: відсутності правного статусу скитальників, зокрема забезпечення їх «паспортами політемігрантів», фізичному виживанні українців-діпістів, на завданнях і труднощах української еміграції після грошової реформи в Німеччині 1948 р., яка погіршила якість життя емігрантів, а ще на проблемі пошуку праці й українській актуальній проблемі переселення в інші країни (українці протестували проти негуманних методів переселення – розділення родин, ігнорування запитів інтелігенції, відбір багатьма країнами лише фізично дужих людей тощо).

На сторінках газети ми знаходимо першоджерельну інформацію про різні сторони життя на «планеті Ді-Пі»: це й діяльність українських політичних партій (насамперед УРДП), і проблема консолідації українців на чужині, а саме взаємини поколінь (хвиль) еміграції, і розвинута в таборах система освіти українців – існування шкіл, гімназій, професійних курсів (водіїв, із вивчення мов, підготовки медсестер), а також вищих навчальних закладів (Український технічно-господарський інститут, Український вільний університет). Прикладами сталої уваги часопису до різних аспектів проблеми Ді-Пі є такі матеріали: «Елеонора Рузвелт в українському таборі» (30 жовтня 1948 р.), «Політична еміграція і дійсність» Ів. Кошелівця (2 жовтня 1948 р.), «Ді-Пі потребують праці» В. Остерка (15 вересня 1948 р.), «До сьогоднішньої ситуації Ді-Пі» Вол. Дубняка (4 вересня 1948 р.) тощо.

Упродовж 1945–1950 рр. «УВ» широко висвітлювали діяльність численних на той час українських громадських організацій та об'єднань. Зокрема, у цей період виходу газети у світ на її шпальтах надруковано матеріали про Українську Національну Раду, Центральне представництво

української еміграції в Німеччині, Українську студентську громаду, Союз українських ветеранів, Союз українських журналістів, Спілку української молоді, Об'єднання мистців української сцени, Лігу українських політв'язнів тощо. Ось, наприклад, частина таких матеріалів, назви яких підтверджують увагу часопису до діяльності різних партійних і громадських організацій: «Другий з'їзд УРДП» (22 травня 1948 р.), «Відновлення діяльності УНДО» (22 травня 1948 р.), «Праця Українського Червоного Хреста в 1947 р.» (24 березня 1948 р.), «28 років УГА–УТГІ» (25 травня 1950 р.). Якщо вдатися до класифікації згадуваних на сторінках газети установ та організацій, то можемо зробити висновок, що йдеться про політичні, громадські, церковні, мистецькі, професійні (учителів, лікарів, інженерів) об'єднання, спортивні товариства тощо. Прикметно, що немало з них припинили роботу водночас із закінченням існування «планети Ді-Пі», отже, відомості про них на шпальтах «УВ» є чи не єдиним джерелом, що засвідчує як зміст діяльності, так і сам факт їхнього функціонування. Усього за шість років Ді-Пі часопис подав відомості про 80 організацій та об'єднань (разом із філіями й відділами це число становить 200).

Окрему тему газети «УВ» становлять статті й спогади її авторів і читачів про радянську дійсність (Голодомор 1932–1933 рр., розкуркулення, перебування в концтаборах і на засланні) – ті реалії, які, зрештою, і зробили їх вигнанцями, політичними емігрантами [11]. Ось низка таких матеріалів: «Як я пережив страшний голод 1933 року» Івана Халяви (21 лютого 1948 р.), «Американський часопис про голод на Україні» (19 лютого 1950 р.), «Пропаганда советських радіостанцій» (14 серпня 1948 р.), «Фальсифікація нашого минулого» В. Немировича (6 грудня 1947 р.) тощо.

Утім варто зауважити, що тематична палітра матеріалів, які стали об'єктом дослідження, значно ширша. Зокрема, вона охоплює важливі відомості й про місце розташування таборів, у яких перебували українці (Авгсбург, Ашаффенбург, Бад-Верісгофен, Байройт, Берхтезгаден, Волькерінг, Гіссен, Ділінген, Зальцбург, Ельванген, Етлінген, Зеєдорф, Корнберг, Ляндек, Мангайм, Міттенвальд, Новий Ульм, Пфорцгайм, Ульм, Фюссен, Цуффенгаузен, Штутгарт тощо), і про післядіпівське життя наших співвітчизників у країнах їхнього розселення (від Австралії, Англії, Аргентини, Бельгії, Бразилії, Голландії, Іспанії, Італії, Канади, США, Франції до більш екзотичних: Болівії, Венесуели, Гаїті, Індонезії, Китаю, Марокко, Мексики, Нової Зеландії, Парагваю, Тунісу, Чилі тощо). Причому

цей масив матеріалів містить суттєві подробиці, які стосуються причин (і підстав) переселення до тієї чи іншої країни, конкретні відомості щодо кількісного й навіть фахового складу українців-переселенців. Ось приклад такої інформації щодо формування української громади в Тунісі: «Торік наприкінці літа відлетіла перша група українців-скитальників, мешканців французької зони Німеччини, до Тунісу, щоб власними руками збудувати українську оселю на новій африканській землі. Ці перші 35 людей, окрім бараків, застали лише ліс і пляни оселі. Після шістьох місяців краєвид зовсім змінився. Серед дубів вирости гарні муровані будинки, асфальтова дорога зв'язала оселю зі світом, а незабаром буде викінчено великий готель, український дім-клуб, пошту, а потім і церкву» [12]. Важливість проблеми переселення для українців-діпівців висвітлює низка рубрик часопису: «Переселенець», «До питання переселення», «Хроніка» тощо.

Варто наголосити, що неабияку роль в інформуванні читачів щодо стану справ з облаштуванням українців, ознайомленням з проблемами, пов'язаними з розбудовою українського життя в різних країнах світу, відігравали листи читачів газети. Надрукована в часописі кореспонденція вчорашніх «діпівців» не тільки містила практичні поради тим українцям, які ще перебували в таборах Ді-Пі, але планували переселення, а й підтверджувала свій уже доволі сталий зв'язок із виданням. Такі листи на сторінках газети засвідчували, що читачі не втрачали контакту з нею й тоді, коли виїздили з Німеччини й Австрії в різні кінці світу, продовжуючи передплачувати близький за духом часопис через кольпортерів (представників), які були в той час у всіх країнах розселення українців. Так учорапні діпівці ставали не лише його передплатниками й авторами, а й частиною тієї великої української громади, яка з метою вибороти незалежну Україну гуртувалася навколо нього. Це, у свою чергу, засвідчує ще одне призначення газети як об'єднавчого фактору української громади спочатку в таборах для переміщених осіб, а потім у різних країнах. Той гарт, який отримали українці, перебуваючи в таборах Ді-Пі, знадобився їм для пізнішого самоствердження в країнах поселення.

Завдяки інформації на шпальтах часопису й уточненим споминам одного з очільників друкарні газети в Новому Ульмі Петра Майсюрі нам вдалося з'ясувати адреси, за якими в перші п'ять років функціонування газети розташовувалася редакція «УВ». Їх було дві (обидві – у Новому Ульмі, який тоді перебував під контролем аме-

риканської влади). Перша адреса – з листопада 1945-го: Reinhardt Kaserne (у часописі зустрічаємо два варіанти написання: окремо й разом – Reinhardtkaserne), а друга – з листопада 1946 р. (з Ч. 22): Людвіг-штрассе, 10 (Ludwig-strasse 10, U.S. Zone, Germany).

Що ж до головних редакторів, які очолювали видання в його перше п'ятиліття, то ось їхні імена: Павло Маляр (1945–1946), Іван Багрянний (1946–1947), Юрій Дивнич (1947–1948), Михайло Воскобійник (1948–1950), на зміну якому прийшов А. Ромашко.

Прикметно, що вже в перші роки свого існування «УВ» збагатили нас і цікавими подробицями про літературно-мистецьке життя в Німеччині й Австрії, зокрема це матеріали про Мистецький український рух, театральні колективи (під керівництвом В. Блавацького, Й. Гірняка, Р. Василенка), концерти відомих артистів, які опинилися на чужині (Г. Шведченко, Марія Сокіл, Ганна Шерей та ін.). Загалом на сторінках газети понад дві тисячі матеріалів (і це тільки в перші п'ять років його історії), які розповідають про культурно-мистецькі події. Помітний внесок часопису й до теми періодичних видань, які в той час виходили на чужині («Арка», «Громадянка», «Життя», «Наші позиції», «Неділя», «Світанок», «Свобода», «Сучасник», «Пороги», «Хорс» тощо), а також видавництва («Говерла», «Нові дні», «Україна», «Прометей» тощо).

Уже навіть із цього неповного переліку тем матеріалів бачимо, що в українських таборах Ді-Пі протягом лише кількох років їх існування (починаючи з 1945 р.) розвинулося доволі жваве суспільно-громадське, політичне, культурно-освітнє, релігійне, господарське, літературно-мистецьке, ба й спортивне життя, а також помітна видавнича діяльність. Про це свідчить особлива спадщина – ті майже дев'ять тисяч публікацій, які з'явилися на шпальтах газети впродовж 1945–1950 рр.

Це матеріали різних журналістських жанрів: замітки, репортажі, звіти, подорожні нотатки, оглядові статті, мемуари тощо. Їх унікальність у тому, що разом вони створюють своєрідний літопис, написаний великою кількістю згуртованих навколо часопису авторів, які перебували тоді в таборах для переміщених осіб. Це ті політичні емігранти, голосом яких Іван Багрянний відповів усьому світові на запитання: «Чому вони не хочуть вертатись до СРСР?» [12]. Варто наголосити, що заснування й функціонування газети, особливо в її перший період, важко уявити без цього імені. Та і його творча спадщина (літературна, публіцистична) помітно представлена саме на сторінках «УВ»

уже тоді, тобто одразу по війні. Тоді надруковано велику кількість статей Івана Багряного, які відіграли визначальну роль в об'єднанні українців еміграції навколо видання, а саме: «Чуєш, світе?» (25 травня 1947 р.), «Так тримати!» (5 листопада 1947 р.), «Наша правда» (20 березня 1948 р.), «Фарватер п'ятої колони» (14 липня 1949 р.).

Іван Багряний не лише був найвпливовішою постаттю в час організаційного становлення редакції газети «УВ» та автором сотень статей, а й одним із її перших редакторів. Якщо продовжити імена авторів, які своїми статтями в той час брали участь у творенні видання (Тарас Бульба-Боровець, Володимир Винниченко, Федір Гаєнко, Олекса Гай-Головко, Юрій Горліс-Горський, Василь Гришко, Олександр Зозуля, Юрій Косач, Іван Кошелівець, Григорій Костюк, Ігор Костецький, Василь Кричевський, Дмитро Нитченко, Федір Пігідо, Семен Підгайний, Юрій Шевельов, Анатолій Юриняк та ін.), то можемо зробити висновок, що саме навколо «УВ» гуртувалася значна частина творчої еліти української політичної еміграції.

Окрім уже згаданих, одними з найактивніших авторів часопису в період його організаційного становлення були С. Баран, Любов Дражевська, Леонід Лиман, Юліан Мовчан, Леонід Полтава, А. Ромашко, Юрій Соловій, Улас Самчук, Яр Славутич, Ф. Федоренко та багато ін. Відтак відомості про авторів і редакторів, які знаходимо на сторінках газети, підтверджують її важливість іще і як біографічного джерела – незамінного у вивченні й уточненні життєписів відомих осіб (письменників, журналістів, науковців, церковних діячів, лікарів, художників, видавців тощо). Ідеться про значний масив публікацій (біографічні статті, ювілейні силуетки, некрологи, спогади), що стосуються тисяч українців, які перебували на еміграції після Другої світової війни в Західній Європі. Ця інформація може й повинна стати присутнім поживком для створення енциклопедій і довідників.

Ще однією особливістю першого періоду функціонування часопису було те, що значна кількість авторів підписувала матеріали псевдонімами. Наприклад, Юр. Дивнич (псевдонім Юрія Лавріненка), Дмитро Чуб (Дмитра Нитченка (Ніценка)), Анатоль Юриняк (Юрія Кошельняка), В. Світайло (Василя Чапленка), Петро Оксаненко (Петра Одарченка) тощо. Причин такого доволі

широкого використання прибраних імен є кілька. Перша веде свій початок з атмосфери літпроцесу 1920–1930-х рр., помітною прикметою якого було використання псевдонімів (Микола Хвильовий, Остап Вишня тощо), а тому чимало українських письменників і журналістів, які потрапили на еміграцію, беручи на взір цей приклад, також обирали собі псевдоніми. Друга причина викликана вже не літературною традицією чи модою, а реаліями еміграційного буття, коли багато авторів змушені були друкуватися під прибраними іменами, щоб не завдати прикрощів своїм родичам, які перебували в підрадянській Україні під пильним оком МГБ (згодом КГБ), де з особливою підозрою ставилися до тих, хто мав родичів за кордоном. Тут, щоправда, варто зауважити й те, що час найбільш активного використання псевдонімів авторами «УВ» припадає на повоєнні роки, тобто якраз на перший період існування газети, а згодом це явище перестає бути таким поширеним.

Висновки і пропозиції. 55-річна історія часопису «УВ» засвідчує не лише той феномен, що він функціонував найтриваліше з-поміж усіх українських періодичних видань, заснованих одразу ж після Другої світової війни в Німеччині й Австрії, а й те, що вже перші 465 чисел, які побачили світ упродовж 1945–1950 рр., є важливими сторінками історії української преси й української еміграції, її впертої й багатогранної діяльності, спрямованої на боротьбу за національне буття нашого народу, на збереження й утвердження його історичної пам'яті, культури, мови, на оборону його доброго імені у світі [13].

Опрацювання матеріалів на шпальтах часопису «УВ» перших п'яти років його існування потверджує невичерпну джерельну базу видання про події еміграційного життя, зокрема широкий спектр проблематики українського життя в таборах для переміщених осіб у Німеччині й Австрії. Дослідження невідомих дотепер фактів і подій, відомості про які знаходимо на сторінках газети, сприяє відтворенню цілісної картини перебування українців у Західній Європі після Другої світової війни, а також об'єктивному вивченню творчості й політичної діяльності багатьох знаних постатей української еміграції, свідчить про унікальність еміграційного часопису «УВ» як цінного джерела для досягнення історичної, політичної й культурної спадщини української еміграції повоєнного періоду.

Список літератури:

1. Українська революційно-демократична партія (УРДП–УДРП) : збірник матер. і докум. / упоряд. О. Коновал. Чикаго ; Київ : Фондація ім. Івана Багряного, 1997. 856 с.
2. Присяжний М. Преса української еміграції в Німеччині: становлення, розвиток, тематична політика (1945–1953). Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 220 с.

3. Самчук У. Плянета Ді-Пі. Інститут дослідів Волині. Вінніпег, 1979, 355 с.
4. Сидоренко Н.М. Українська таборова преса першої половини ХХ століття: проблеми національно-духовного самоствердження : дис. ... докт. філол. наук : 10.01.08 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2000. 425 с.
5. Козак С. Проблема ДіПі в часописі «Українські вісті». *Вісник книжкової палати*. 2013. Ч. 11. С. 32–34.
6. Коновал О., Глинін А. Преса УРДП та її працівники / підп. : О. К., А. Г. *Українська революційно-демократична партія (УРДП–УДРП)* : зб. матер. і докум. / упоряд. О. Коновал. Чикаго – Київ : Фундація ім. Івана Багряного, 1997. С. 209–213.
7. «Українські вісті» в Європі й Америці (1945–2000) : бібліогр. покажч. змісту газ. «Українські вісті» : у 2 т. / упоряд. С. Козак. Київ : Літературна Україна, Ярославів Вал, 2010. Т. 1 : 1945–1967. 592 с. ; Т. 2 : 1968 – 2000. 558 с.
8. Українська планета Ді-Пі: сторінками газети «Українські вісті» / упоряд. С. Козак. Київ : Літ. Україна, 2013. 564 с.
9. Козак С. Проблема ДіПі в часописі «Українські вісті». *Вісник книжкової палати*. 2013. Ч. 11. С. 33.
10. Могили жертв репатріації. *Українські вісті*. 1948. Ч. 29. 7 квіт.
11. Слобідський К. «Хліб викачують...» : [до 30-ліття голоду]. *Українські вісті*. Новий Ульм, 1963. 2–9 черв.
12. Оселя в Тунісі / підп. Ю. Б. *Українські вісті*. 1948. 2 трав.
13. Дзюба І. Енциклопедія українського опору. «Українські вісті» в Європі й Америці (1945–2000) : бібліогр. покажч. змісту газ. «Українські вісті» : у 2 т. / упоряд. : С. Козак ; Фундація ім. Івана Багряного. Київ : Літературна Україна : Ярославів Вал, 2010. Т. 1. С. 3–11.

**Kozak S. B. THE UKRAINIAN NEWS (UKRAJINS'KI VISTI):
FIRST PERIOD OF EXISTENCE (GERMANY, 1945–1950)**

The newspaper “Ukrainian News” (here and there – “UV”), which was published in Germany and the United States for 55 years, was and still is one of the most important sources in the study of Ukrainian political emigration after World War II. Therefore, attention to it in the context of the historical and cultural heritage created by Ukrainians in post-war Western Europe is natural. The purpose of this study is to find out its main thematic directions, its content during 1945–1950, the names of the most active authors and editors-in-chief, the address of the editorial board, and the significance of the publication for the Ukrainian emigration society. The main method of achieving the goal was the analysis of materials in the newspaper “UN” (their chronological boundaries are as follows: the first number – for November 19, 1945, the last – for December 28, 1950). Thus, on the basis of the bibliographic (chronological and systematic) index of publications published by the author for the specified period, a significant array of materials is analyzed, their thematic and genre direction is determined. It was established that the first 465 issues, which were published from 1945 to 1950, became important pages not only in the history of the Ukrainian press, but also in the history of Ukrainian emigration, its stubborn and multifaceted activities aimed at fighting for the national existence of our people, to preserve and establish its historical memory, culture, language, to defend its good name in the world. A new valuable fact has been gained from the history of the publication in its first period of existence, about the numerous events of emigration life, in particular the stay of Ukrainians in camps for displaced persons in Germany and Austria. The study of for now unknown facts and events, information about which can be found in the newspaper, helps to recreate a holistic picture of the life of Ukrainians in Western Europe after World War II, as well as an objective study of creativity and political activity of many famous Ukrainian emigrants confirms “UN” as a valuable source for studying the historical, political and cultural heritage of Ukrainian emigration in the postwar period.

Key words: magazine, Ukrainian News, DP (displaced persons), emigration, Germany, Ukrainian press.